

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per
drukregel.

TONGEREN, DEN 17 APRIL.

Te Luik beginnen de gemeente raadsheeren de uitdrijving van geestelijke zusters, even als hunne Br.* in Zwitserland en Pruisen doen. Zoo heeft men vrijdag 11. gested, dat de geestelijke zusters het meisjeswezenhuis zullen moeten verlaten, ofschoon de officieële rapporten getuigen dat het door haar goed gehouden werd. Zou men die ongelukkige kinderen zonder ouders, ook tot vrijdenksters willen opkweeken?

Binnenland.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 321 hoorbeesten, 36 schapen, 49 vette varkens en 1659 magere varkens.

— De soldaten, welke krachtens een bevel of een verlof, afzonderlijk reizen, zullen voortaan op de spoorwegen maar half geld betalen.

— Men schrijft uit Brussel:

Een doktrinair blad beweert, dat de onkosten voor het nieuwe justitie-paleis, de 25 miljoen niet zullen overtreffen. — Dat is waarlijk nog geld genoeg!

— Men schrijft uit Brussel: — Nadere inlichtingen nopens de dievenbende.

Onder de talrijke diefstallen, door de bende gepleegd, is die ten nadeele van de echtelingen Michiels, wel eene der belangrijkste.

De heer Michiels woont in de Jagerstraat, waar hij eenen horlogiewinkel houdt; door wijk en spaarzaamheid, had hij een klein spaarpotje vergaard. Op zekeren schoonen morgen stond hij op en bevond met verbaasheid, dat zijn winkel was leg geplunderd; de dieven hadden er bijna niets gelaten; omtrent 200 horlogiën, een groot gelaar ringen, oorbellen en andere juweelen waren geruofd.

Den avond te voren was de heer Michiels vol moed en vertrouwen in de toekomst, slapen gegaan; des morgens hadden stoutmoedige schelmen hem geruïneerd. Zij waren over den muur van het in aanbouw zijnde huis, daar nevens, op de opene plaats geklommen. Daarna hadden zij de ruiten verbrijzeld van eene deur en waren alzoo in huis gekomen.

De opzoekingen der politie, om de daders van den diefstal of van eenig ervaar voortkomend voorwerp te ontdekken, bleven vruchteloos; en evenwel waren deze opsporingen zeer nauwkeurig. Maar men weet nu, dat, als de dieven voorwerpen in hun bezit hadden waarmede zij verlegen waren, zij dezelve in het water wierpen. Van de horlogiën behielden zij enkel de kassen, die onmiddellijk werden gesmolten; de werken werden in de vaart gesmeten.

Dewijl dit echter de waarde der gestolene voorwerpen al te veel verminderde, namen zij er enkel hunne toevlucht toe, wanneer zij door de omstandigheden gedwongen waren; eerst poogden zij dezelve aan hunne correspondenten te verkoopen en dit hebben zij ook gedaan voor een deel der horlogiën, voortkomende van den heer Michiels.

Een der dieven kwam met eenige horlogiën bij eenen aankoper van gestolene goed; deze bood er eene prijs voor die onvoldoende scheen, maar hij wilde er niet meer voor geven, zeggende dat er al te veel horlogiën waren. Alsdan vroeg hem de dief, of hij in Engeland niemand kende, die ze zou willen koopen. — « Ja, zeker, was het antwoord, en heter nog; indien gij drie dagen kunt wachten, zal ik zeif u naar Londen vergezellen. »

Dit voorstel werd aangenomen en drie dagen nadien vaarden beide naar Londen. De engelse verheeler bood een nog minderen prijs dan zijn collega van Brussel, en de dief, welke geld noodig had en met de gestolene horlogiën niet in België kon terugkomen, was genoodzaakt het bod aan te nemen; daarenboven moest hij zijne reiskosten en die van zijnen gezet betalen.

Ziehier wat er gebeurde was: binnen de drie dagen, welke het vertrek waren voorafgegaan, had de koper van Brussel, aan dien van Londen geschreven waar er kwestie van was en hoeveel hij bieden mocht. Later deelden de twee kerels de winst, en alzoo werd de dief zelve bestolen.

— Men leest in een brusselsch blad:

Wij herinneren aan het publiek, dat het gouvernement gansch het jaar door de ongetrouwden en weduwnaars zonder kinderen aanveerd, om als vrijwilliger met premie in het leger dienst te nemen, voor eenen tijd van 8 jaren. De vrijwilliger met premie, wordt aanschouwd bij de wapen ingelijfd, onder hetwelk hij verklaard heeft, *lieft dienst te nemen*. Na drie, vier of vijf jaren dienst volgens het wapen

waaronder hij dient, wordt hij in onbepaald verlof gezonden.

De premies belooft tot 1300 fr., waarvan 300 fr. aanstonds betaald worden; het overige moet blijven staan, tot als dat de dienstjaren ten einde zijn. Indien de vrijwilliger kwam te sterven vooraleer hij zijne dienstjaren volbracht heeft, dan zal de somme van 1000 fr., die het gouvernement hem schuldig is aan zijne erfgenamen worden ter hand gesteld.

Bovendien geniet de vrijwilliger met premie, eene verhoogde soldij van 10 centiem daags; hegeen maakt, dat hij alle vijf dagen *enen franc drinkgeld* kan vergaen. De vrijwilligen met premie, die lezen en schrijven kan en zich wel gedraagt, is verzekerd van in zeer korten tijd tot den graad van *onder-officier* te geraken. Alzoo bekomt hij eenen staat die eerlijk is, geacht en winstgevend.

— De moord, te Schooten gepleegd, heeft niet alleenlijk op den buiten, maar ook in de stad eenen diepen indruk onder de bewoners teweeg gebracht. Het blijft uit de bekentenissen, door Petrus Van Doren voor den onderzoeksrechter gedaan, dat hij met voorbedachten rade den moord heeft gepleegd. Hij heeft zijn mes uit den zak gehaald en geopend, zonder dat zijne moeder daar iets van gezien had. Het kindje, nauwelijks drie jaren oud had gansch den namiddag met den moordenaar gespeeld en aan zijne hand het dorp rondgewandeld; 's avonds werd het door het monster ongenadig den hals afgesneden. De kleine Louis Van Doren was een vriendelijk jongetje; hij was de lieveling van zijne grootmoeder. Ook, bij het zien van het lijke van dit onnoozel schepsel, barsten al de tegenwoordigen in tranen los. De moordenaar weende insgelijks; hij beweerde niet te weten het zoonje zoo vreeslijk mishandeld te hebben.

De wachtmeester der gendarmen, de heer Van Herreweghe, en de adjunct van politie Bergen, getuigen in deze zaak, zijn evenals de moordenaar, heden bij den onderzoeksrechter geweest. Wat Petrus Van Doren betreft, deze schijnt nog altoos zeer neerslachtig te zijn; hij ligt gedurig met het hoofd in de handen.

— Eenigen tijd geleden heeft men, bij middel van braak, 10,000 fr., ten nadeele van Petronella Ceulemans, winkelierster te Ransst, gestolen. De daders zijn niet gekend.

— Het volgende tooneel had eergisteren op de Vischmarkt te Gent plaats: — Hoeveel dien haring? vroeg eene dame. — Een frank, madame. — Gij lacht zeker; dat is al te duur. — Neen, madame, het is 25 centiem per stuk. — Ja, maar, ik moet maar een hebben. — Ja, madame, dat is mogelijk, gij wilt maar een haring koopen, maar ik heb er u al drie in uw korf zien steken en... — 't Is een frank, zegt gij, ziedaar. En de koopster was weg gelijk een pijl uit eenen boog.

Buitenlandsch nieuws.

Nederland.

De ongeriefelijkheden, verbonden aan het wonen op een eiland, zijn wellicht nergens talrijker voorhanden dan in het gehucht Dwarsgracht, gemeente Giethoorn. Het telt 200 zielen; ieder huis staat er op een eiland; de bewoners kunnen elkaar niet anders bezoeken of de naburige plaatsen bereiken dan per boot. Daar punters genoemd. Men vindt daar land (kraggen), grachten en vaarten in overvloed, maar geene voetpaden. Ieder bewoner is dus schipper, tot zelfs kinderen van 5 en 6 jaar. De jeugd wordt er per punter naar de school gebracht en van daar gehaald. Geneeskundige en geestelijke hulp, verder alles wat een mensch voor zijn huishouding noodig heeft, moet van elders aangebracht worden per punter. 's Winters, als de gemeenschap gestremd is, wordt de toestand der Dwarsgrachters nog minder benijdenswaardig.

Door jonkvrouw J. C. C. W. Vander Bruggen van Croy, overleden den 10 maart laatstleden op het kasteel Croy, onder de gemeente Stiphout, nabij Helmond, zij bij uiterste wilsbeschikking tot eenige erfgenamen harer nalatenschap, onder den last van voldoening van een menigte legaten, benoemd de algemeene armen der gemeente Stiphout, onder verplichting om ten spoedigste het kasteel Croy, door haar bewoond geweest, in te richten onder de benaming van « Geioof, Hoop en Liefde » tot een huis voor oude mannen en vrouwen, en de inkomsten, die deze erfenis zal afwerpen, zooveel redelijkerwijze noodig is, te besteden tot het onderhoud en de verzorging van de mannen en vrouwen in dat huis, het aantal van 30 niet te boven gaande. Op de eerste aanvragen moeten daarin worden opgenomen al personen, bij haar op welke wijze ook in dienst geweest en vervolgens ingezetenen van Stiphout en Aarle-Rixtel.

Spanje.

Perpignan, 14 April,

Eene depeche van Barcelona, van den 12, meldt dat Saballs de uitgave van al de dagbladen van Rippoll verboden heeft op straf eener boet van 500 realen, en op doodstraf in geval van hervalling.

Gister was er groote onrust in de dorpen rond Barcelona, uithoofde van het valsche gerucht der aankomst van de Carlisten. Al de vrijwilligers hebben de wapenen opgenomen.

Er loopt een gerucht dat don Carlos hier is en op den uitslag van het beleg te Puycerda wacht. Zijne partijangangers zijn teneergeslagen over de mislukking van Saballs.

Saballs is te Puycerda verslagen door de bevolking, die 24 uren lang het vijandelijke vuur doorstond. De Carlisten waren 1000 man sterk, de gewapende burgers der stad slechts 400.

Het gouvernement van Madrid heeft de oude formul afgeschafte, welke aldus luidt: « Dat God u beware »

Dus de republiek heeft den goeden God afgesteld.

Vandaag zeggen de officieële depeches: *Fiva uno muchos anos!* (Leef lange jaren)

Die zinspreuk kweist de vrijdenkers niet, en is bovendien geheel republikeinsch. Ook wenschen broeders en vrienden lang te samen te leven.

DE CARLISTEN.

De Carlisten omringen Bilbao: men heeft zelfs reeds beweerd dat zij de stad waren ingetrokken. Dit laatste feit wordt echter door eene depeche van den *Havas Reuter* tegengesproken.

De verdedigers der monarchieke zaak laten echter niet na om slechte trekken aan de kampvechters der republiek te spelen, getuige hiervan de 7^e compagnie der *voluntarios* van Bilbao. Die compagnie had een partij schijfschieting ingericht te Arenas. Na den kampstrijd zou er lekker ontbeten worden. Er was een allersmakelijkt maal besteld dat niemand meer wachtte als de genoodigden.

De Carlisten echter als eeuwige feeststoorders die zij zijn voor de republikeinen, kwamen er door hunne onverwachte verschijning al het smakelijke van bederven. De republikeinen oordeelden het voorzichtig den afocht te blazen en het ontbijt werd smakelijk door de Carlisten opgeëten.

De carlistische generaals hebben het bijzonderste deel van hun plan uitgevoerd. Zij zijn meester van den Ebro. Om hiertoe te geraken moest de brug van Mangano, nabij Miranda de Ebro, in Oud-Castilje vernield worden. Miranda is een stadje van rond de 3000 zielen op den rechteroever van den Ebro, 20 uren ten noordoosten van Burgos.

Alvorens de brug van Mangano te vernielen, een werk dat een geheel den dag vroeg voor 200 man, bezetten de carlisten het dorp Arganron op den linkerover der rivier. Generaal Novillas kon die operatie niet beletten. Dorregaray had hem naar Penacerrada gelokt.

Penacerrada is een dorp dat geheel tusschen eene enge en steile bergkloof ingesloten ligt. Het is een militair punt dat de baan der Sierra de Rolono en de wegen die naar het middelpunt van Alava leiden beheerscht. Ook is de loop van den Rio-Oja, die zijnen naam geeft aan de provincie Rioja en den loop van den Ebro, door dit standpunt in bedwang gehouden. Generaal Novillas poogde vergeefs dien sleutel der noordelijke provinciën meester te worden.

Meer dan 500 officiers, welke aan 't regulier leger hebben behoord, zijn thans in dienst van don Carlos. Bijna al deze officiers zijn partijangangers van koningin Isabella en van haren zoon. Thans hebben zij zich aangesloten bij de Carlisten, uit haat tegen de republiek en der demagogie.

Behalve de generaals Dorregaray en Lisaraga, welke beiden met onderscheiding in 't reguliere spaansche leger hebben gediend, noemt men den schout-bij-nacht, Martinez Violet, welke met zijnen zoon zijne diensten den pretendent is komen aanbieden. — Hij maakt deel van den staf van generaal Elio en heeft als simpel soldaat willen dienen.

Generaal Elio wilde hem tot onder-luitenant benoemen. De jonge man heeft de epauletten geweigerd en de toelating gevraagd te ze mogen winnen. — Ziedaar een schoone, een navolgenswaardig voorbeeld.

De *Gaceta* meldt nogmaals nieuwe neêrlagen der Carlisten. Maar wij weten waaraan ons te

houden over de zoo dikwijls herhaalde zegepraal, waarvan het resultaat tot hertoe niets beteekend heeft.

De benden Carlisten, in de kolommen der *Gaceta* verslagen, bevinden zich zeer wel en zetten hunne tochten in de bergen voort.

VERVOLGING TEGEN KERK EN PRIESTERS.

Te Sevilla, is de kerk van San Silva overrompeld, ontheiligd en geplunderd. De republikeinen drongen er binnen terwijl de goddelijke diensten verricht werden, onder de beestachtige kreten: « Weg met priesters en godsdienst. »

Zij joegen de geloovigen uit de kerk, beledigden en sloegen de vrouwen, welke niet haastig genoeg den tempel ontruimden. Al de geheiligde voorwerpen van eenige waarde werden gestolen.

Vandaar gingen zij naar het kerkhof, waarvan het stedelijk bestuur de sleutels had afgevoerd en hier werd het laatste kruis op de graven der ontslapen geloovigen, door deze godvergeten hooswichten, verbrijzeld.

Te Barcelona toonde een verachtelijk vrouwemensch twee mannen met den vinger aan, terwijl zij over straat gingen, en zij zegde: « dat zijn twee priesters. »

Die woorden waren voldoende om de bevolking op te hitsen. Men hield de twee rustige lieden aan en sprak van hen te vermoorden. De soldaten, die toch zoo goed tot regeltucht zijn teruggekeerd, volgens den *Havas Reuter*, mengden zich onder het schuim en riepen zoo luid als de laatste: « Dat men ze aan ons overlevere en wij zullen hun van kant helpen! *Muertos!* *Muertos!* (ter dood! ter dood!) »

Met onbeschrijfelijk veel moeite gelukte men er in de twee brave burgers aan de handen van het grauw en de razende soldaten te onttrekken en des andendaags was het gemeentebestuur goed genoeg om te erkennen, dat men zich vergist had, en dat de priesters slechts twee brave en onergnende kooplieden waren.

Te Vientië schreeuwte de bevolking, opgeruid door de *Internationale*: « Dood aan de Carlisten! Dood aan de priesters! » Want wie Carlisten zegt, spreekt over de voorstanders van God en godsdienst, en voor de *Internationale* bestaat er geene anderen godsdienst, of die erkent geen God dan in plundering, moord en brandsichting.

Allen die verdacht worden van eenige genegeheid voor don Carlos worden aangevallen. Natuurlijk verdedigen zich de Carlisten en het bloed stroomt er in alle straten.

Engeland.

Men heeft in Firmanach, nabij Laak, eene aanzienlijke koolmijn ontdekt. Een beekje, dat tusschen twee rivieren vloede, heeft op den duur den grond uitgesletten en de kolen bloot gemaakt. Die kolen zijn beproefd door verscheidene handelaars, welke verklaard hebben dat zij beter zijn dan degene van Leitrim en van Dungannon en gelijk aan de beste kolen in Engeland. Zij branden met groote helderheid en geven maar zeer weinig asch.

Zwitserland.

De *Liberté* van Freiburg bevat een artikel over de vervolgingen, die men tegen Mgr Lachat inspant. Dinsdag in de Goede Week, hebben zich de Staatsraad Hentchi, de kanselier Amiet, de griffier Altermatt, de sekretaris Mistli en een deurwaarder, naar 't bisdom begeven. Zij hebben den bisschop van Bazel gesommeerd hun de archieven van het bisdom over te leveren; zij eischen zelfs de korrespondentie met den Paus en de nunciatuur. Kan de protestantsche dwingelandij verder worden gedreven?

Italië.

Rome, 14 april.

De Paus is heden gedurende twee uren op geweest. Hij heeft prelaten in gehoor ontvangen; zijn staat verbeterd voortdurend; nogtans blijft hem pijn in de ledenen bij.

De Koning van Italië heeft in antwoord op eene uitnodiging van den keizer van Oostenrijk om de wereldtentoonstelling te bezoeken, aan dezen laten weten, dat hij volgerne aan die uitnodiging zou beantwoorden, indien de politieke toestand van zijn land hem zulks toeliet (!)

Amerika.

New-York, 15 april.

De spinnerijen, getegd Dwight, te Chicopee in Massachusetts, zijn met 4,500 balen katoen, door een hevigen brand vernield. De schade wordt op 750,000 dollars berekend.